

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО

УДК 351:347(043.2)

ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ/СУМІЖНИХ ПРАВ У РАЗІ СТВОРЕННЯ ЗАГРОЗИ ЇХ ПОРУШЕННЯ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ПИТАННЯ

Олександра Яворська

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000,
e-mail: oleksandra.yavorska@lnu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-4092-7690*

Досліджено теоретико-прикладні питання захисту авторських/суміжних прав у разі створення загрози їх порушення. Проаналізовано законодавчі приписи щодо характеристики таких дій. Досліджено умови цивільної відповідальності у разі створення загрози порушення авторських/суміжних прав. Підставою цивільної відповідальності є правопорушення як юридичний склад. Умовами цивільної відповідальності є: протиправність діяння; шкода; причинний зв'язок між протиправними діяннями і шкодою; вина. При загрозі порушення прав у їх суб'єкта шкоди не виникає. Проте вимога про усунення загрози порушення за своєю суттю є способом захисту авторських/суміжних прав. Варто переосмислити традиційні підходи до розуміння умов цивільної відповідальності, яка може наставати і відповідні засоби відповідальності мають застосовуватися не тільки у разі вчинення правопорушення як факту реальної дійсності, а й у разі створення загрози порушення права. У цьому особливість цивільної відповідальності, прояв її превентивної функції. У практичній площині можливі проблеми у доведенні безпосереднього причинного зв'язку між діями і реальною загрозою для авторських/суміжних прав.

Ключові слова: авторське право; загроза порушення; цивільна відповідальність.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2023.76.081>

З 1 січня 2023 року набрав чинності новий Закон України «Про авторське право і суміжні права» [3]. Пропоновані у ньому підходи правового регулювання стали предметом аналізу, дослідження, коментування. Варто констатувати, що у Законі авторські відносини урегульовані з урахуванням світового досвіду, зокрема права ЄС, судової практики, що склалася упродовж майже 20-річного періоду застосування попереднього Закону. Відтак правове регулювання набуло нового змісту. Безперечно, у Законі знайшли закріплення багато нормативних положень, що покликані заповнити прогалини правового регулювання (наприклад, унормовано права особливого роду *sui generis*; правовий режим сирітських творів; відносини з розпорядження авторськими/суміжними правами на підставі публічних ліцензій тощо); повніше урегульовано види та зміст особистих немайнових прав

автора, права на службові твори, випадки вільного використання творів тощо; оновлено правові підходи щодо захисту порушених авторських/суміжних прав.

Власне питання захисту авторських/суміжних прав є особливо актуальними та завжди витребуваними, оскільки йдеться про своєчасну реакцію на факт порушення. Загалом здійснення будь-якого суб'єктивного права без надійних правових гарантій його захисту у разі порушення, без ефективних правових механізмів захисту втрачає значущість для суб'єкта права, перетворює сутність, цінність суб'єктивного права на декларацію, фактично фікцію.

Питання захисту авторських/суміжних прав у разі створення загрози їх порушення малодосліджені у науковій літературі. Відсутня і судова практика. Окремі аспекти захисту у разі створення загрози порушення прав у контексті захисту (форм, способів) авторських/суміжних прав загалом досліджували Р. Еннан, К. Зеров, О. Орлюк, А. Штефан, О. Штефан. Відтак варто з'ясувати, як природу вимоги про усунення загрози порушення авторських/суміжних прав, так і умови настання відповідальності у разі створення такої загрози.

Правовому регулюванню захисту авторських/суміжних прав присвячено окремий V Розділ Закону. Згідно зі ст. 53 Закону підставами для захисту особистих немайнових та/або майнових авторських і суміжних прав є будь-яке порушення, невизнання або оспорювання таких прав, а також створення загрози порушення таких прав.

У п. д) ст. 50 Закону «Про авторське право і суміжні права» 1993 року [4] вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав теж визнавалося одним із видів їх порушення. Згідно зі ст. 52 цього Закону суб'єкти авторських/суміжних прав могли звертатися за захистом порушених прав в установленому порядку до суду та інших органів відповідно до їх компетенції. Аналізуючи зміст норм ч. 1 ст. 52, у разі загрози порушення належних суб'єктам прав, вони могли: д) вимагати припинення підготовчих дій до порушення авторського права і (або) суміжних прав, у тому числі призупинення митних процедур, якщо є підозра, що можуть бути пропущені на митну територію України чи з її митної території контрафактні примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технічних засобів захисту, в порядку, передбаченому Митним кодексом України; е) брати участь в інспектуванні виробничих приміщень, складів, технологічних процесів і господарських операцій, пов'язаних із виготовленням примірників творів, фонограм і відеограм, щодо яких є підстави для підозри про порушення чи загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Власне практика засвідчувала, що звернення до митних органів про призупинення митних процедур, якщо є підозра, що можуть бути пропущені на митну територію України чи з її митної території контрафактні примірники творів, фонограм, відеограм, засоби обходу технічних засобів захисту мало місце. Мінфіном затверджено Порядок реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону [2]. Тобто на забезпечення відповідного права суб'єктів створено конкретні правові механізми.

Що стосується права на інспектування виробничих приміщень, складів, технологічних процесів і господарських операцій, пов'язаних із виготовленням примірників творів, фонограм і відеограм, щодо яких є підстави для підозри про порушення чи загрозу порушення авторських/суміжних прав, то упродовж майже 20-річного періоду дії попереднього Закону, таке право не могло бути реалізоване,

оскільки КМ України не прийняв підзаконного акту, що мав би унормувати відповідні відносини.

На відміну від Закону 1993 року, у новому Законі визначені дії, що створюють загрозу порушення особистих немайнових та майнових авторських і суміжних прав. Згідно з ч. 3 ст. 53 Закону такими є, зокрема:

1) розповсюдження, ввезення на митну територію України технічних пристроїв, обладнання, що включає комп'ютерну програму та надає доступ користувачам до об'єктів авторського права та/або об'єктів суміжних прав без дозволу відповідних суб'єктів авторського права або суб'єктів суміжних прав (у тому числі коли комп'ютерна програма, застосунки та додатки до неї, технології або технічні пристрої використовують сигнали інших Інтернет-ресурсів);

2) налаштування комп'ютерної програми, застосунків, додатків до них, технологій, технічних пристроїв, які надають доступ до об'єктів авторського права та/або об'єктів суміжних прав без дозволу відповідних суб'єктів авторського права або суб'єктів суміжних прав таких об'єктів (у тому числі коли комп'ютерна програма, застосунки та додатки до неї, технології або технічні пристрої використовують сигнали інших Інтернет-ресурсів);

3) надання інструкцій щодо налаштування комп'ютерної програми, застосунків та додатків до неї, технологій, технічних пристроїв для отримання доступу до об'єктів авторського права та/або об'єктів суміжних прав без дозволу відповідних суб'єктів авторського права або суб'єктів суміжних прав таких об'єктів у будь-якій формі з метою отримання винагороди від надання таких інструкцій.

Власне надання суб'єктам авторських/суміжних прав можливості звертатися за захистом до компетентних органів у разі створення загрози порушення права є позитивним кроком. Краще попередити правопорушення, запобігти йому, унеможливити його, щоб відвернути негативні наслідки у майновій сфері автора чи запобігти порушенню особистих немайнових прав. Важливий наголос поставлено – створення загрози порушенню прав є підставою для звернення за захистом. Проте варто звернути увагу на окремі як теоретичні, так і практичні аспекти такого законодавчого підходу.

Згідно зі ст. 54 Закону «Про авторське право і суміжні права» захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права та/або суб'єктів суміжних прав здійснюється в порядку, встановленому адміністративним, цивільним і кримінальним законодавством. Акцентуємо увагу саме на цивільній відповідальності, оскільки притягнення правопорушника до цивільної відповідальності дозволяє поновити майнову сферу суб'єкта, що потерпає від порушення прав (відшкодування збитків, стягнення грошової компенсації, компенсація моральної шкоди тощо). Тоді як адміністративна чи кримінальна відповідальність є насамперед реакцією публічного порядку на факт правопорушення.

Характеризуючи цивільну відповідальність, насамперед підкреслюють, що її фактичною підставою є правопорушення як юридичний факт. Подальший аналіз здійснюється у контексті цивільного правопорушення, його складу, умов відповідальності. Загально визнаним є підхід, що умовами цивільної відповідальності є: протиправність діяння; шкода; причинний зв'язок між протиправними діяннями і шкодою; вина. Сутність цивільної відповідальності полягає у застосуванні до порушника санкцій. Відтак, створення загрози порушенню прав з позицій традиційного, усталеного бачення умов цивільної відповідальності не може розцінюватися як підстава для захисту? Тоді і звернення з відповідним позовом про усунення загрози порушення не може розцінюватися як спосіб захисту права?

Звернемося до Постанови Пленуму Верховного суду України від 4 червня 2010 року «Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав» [5]. У п. 16 Постанови вказано: суду слід виходити з того, що майнова відповідальність за порушення авторського права і (або) суміжних прав настає за наявності певних, установлених законом, умов: факту протиправної поведінки особи; шкоди, завданої суб'єкту авторського права і (або) суміжних прав; причинно-наслідкового зв'язку між завданою шкодою та протиправною поведінкою особи; вини особи, яка завдала шкоди.

Позивач повинен довести факт наявності в нього авторського права і (або) суміжних прав, факт порушення його прав відповідачем або *загрозу такому порушенню, розмір шкоди* (за винятком вимоги виплати компенсації), *якщо вона завдана* (виокремлення шрифтом авт. – О. Я.) та причинно-наслідковий зв'язок між завданою шкодою і діями відповідача.

Тобто, судова практика визнає загрозу порушення права як підставу для захисту, а позови про усунення загрози порушення права способом захисту такого права.

Принагідно варто звернути увагу, що у ст. 282 ЦК України [6] закріплене право фізичної особи вимагати усунення небезпеки, створеної внаслідок підприємницької або іншої діяльності, яка загрожує життю та здоров'ю. А згідно зі ст. 386 ЦК України, що має назву «Засади захисту права власності» – власник, який має підстави передбачати можливість порушення свого права власності іншою особою, може звернутися до суду з вимогою про заборону вчинення нею дій, які можуть порушити його право, або з вимогою про вчинення певних дій для запобігання такому порушенню. Тобто, підставою для захисту права власності є і можливість його порушення, а не саме порушення. Якщо у ст. 282 ЦК України йдеться про право особи вимагати усунення небезпеки, то у ст. 386 кодексу зазначено про форму і спосіб захисту (звернення до суду з вимогою про заборону вчинення певних дій).

Доцільно зауважити, що створення загрози для порушення права як підстава для його захисту не носить універсального характеру. З вимогою про усунення загрози, як це випливає з чинного законодавства, можуть звертатися: суб'єкти права власності; суб'єкти авторських/суміжних прав. Очевидно, що такі підходи зумовлені значущістю для суб'єкта належних йому прав (власності, інтелектуальної власності) та уразливістю таких прав до порушення, а, відтак вимагають підвищеної їх охорони.

Очевидно, що варто переосмислити традиційні підходи до розуміння умов цивільної відповідальності. Така може наставати і відповідні засоби відповідальності мають застосовуватися не тільки у разі вчинення правопорушення як факту реальної дійсності, а й у разі створення загрози порушенню права. У цьому особливість цивільної відповідальності, прояв її значущої превентивної функції.

З практичної позиції застосування відповідних положень нового Закону щодо захисту авторських/суміжних прав у разі створення загрози їх порушення виглядатиме проблематично. Адже на сьогодні за відповідними пошуковими словами в ЄДР судових рішень не знайдемо жодної справи. Довести факт існування дій, що згідно з ч. 3 ст. 53 Закону є такими, що створюють загрозу порушення особистих немайнових та майнових авторських/суміжних прав видається нескладно, оскільки це реальні дії реальних осіб, про які можливо дізнатися, задокументувати тощо. Важливо встановити мету вчинення таких дій, їх спрямованість на порушення прав конкретного суб'єкта чи невизначеного кола осіб. Відтак доведення мети вчинення таких дій – стає одним із завдань для позивача на обґрунтування своїх вимог про

усунення загрози порушенню прав. Оскільки цими діями лише створюється загроза порушення, шкода лише може бути нанесена, відповідно, доводити її наявність чи можливість настання не потрібно. Вина, як відомо, презюмується. Позивач – суб'єкт авторських/суміжних прав, у разі звернення з відповідним позовом має довести причинно-наслідковий зв'язок між діями і реальністю загрози для його прав. Видається, що його доведення і стане найпроблематичнішим. Важко спрогнозувати, які докази на реальність загрози порушення прав можуть наводитися і, відповідно, оцінюватися судом. Очевидно, що і на законодавчому рівні у цьому плані важко закріпити якісь конкретні механізми, засоби тощо. Може йтися про будь-які фактичні дані, висновки експертиз тощо. Проте труднощі у доказуванні не повинні перекреслювати вагомості законодавчого підходу про визнання загрози порушення прав підставою для його захисту. Саме судова практика має бути у цьому плані гнучкою, неупередженою, справедливою.

Характеризуючи окремі дії, що можуть створювати загрозу порушення авторських/суміжних прав, варто звернути увагу на таке. Не будь-яке розповсюдження, ввезення на митну територію України технічних пристроїв, обладнання, що охоплює комп'ютерну програму, розцінюється як загроза, а лише таке, що вчиняється з метою надати доступ користувачам до об'єктів авторського/суміжних прав без дозволу суб'єктів прав на них. Тому при розгляді відповідних спорів варто досліджувати спрямованість цих дій, мету, з якою вчиняється розповсюдження. Постає логічне питання, якщо технічні пристрої, обладнання виробляється виключно з метою надання доступу до охоронюваних об'єктів без дозволу суб'єктів відповідних прав, то і їх виробництво теж мало би бути заборонене, якщо відсутня альтернатива застосування. Хоча такий радикальний підхід навряд чи мислимий, адже виробляється зброя, засоби масового ураження людей. Є й аргументи на користь такого виробництва – для їх же захисту.

Тут показово згадати рішення Верховного Суду США далекого вже 1984 року у справі про захист авторського права у зв'язку з розповсюдженням домашніх відеоманітофонів [7]. Компанія Universal City Studios випускала в кінотеатральний прокат аудіовізуальні твори, здавала в майновий найм та продавала примірники творів на плівці та на попередньо записаних відеокасетах та відеодисках. Компанія Sony Corporation виробляла домашні відеоманітофони, які дозволяли кінцевим користувачам записувати передачі та дивитись їх у більш зручний для них час без показу реклами (через використання відповідної функції) і здійснювала їх продаж через роздрібні мережі магазинів. Представники компанії Universal City Studios заявили позов до Sony Corporation, стверджуючи, що реклама та продаж відеоманітофонів призвели до зменшення доходу позивача від ліцензування їхніх творів на телебаченні та від розпорядження авторськими правами в інший спосіб, оскільки користувачі відеоманітофонів записували охоронювані авторськими правами твори компанії, які були публічно сповіщені на комерційному телебаченні і тим самим порушували їх. Позивач вимагав стягнення збитків, справедливий облік прибутку та заборону щодо *виробництва та реалізації* (виокремлення шрифтом авт. – О. Я.) відеоманітофонів.

Приймаючи остаточне рішення у справі, Верховний Суд США зазначив, що контакт між Sony Corporation та користувачами відеоманітофонів відбувався в момент продажу, а тому компанія не могли «контролювати» подальшу поведінку користувачів і, відповідно, не могла вчиняти порушення авторських прав. Суд розцінив, що користувачі домашніх відеоманітофонів не записують твори в комерційних цілях, таке використання переважно охоплювалося доктриною добро-

совісного використання творів і не порушувало авторських прав позивача. Саме ж виробництво та продаж відеомагнітофонів, що дають змогу робити запис творів, на переконання суду, не є непрямим порушенням у формі внеску у порушення авторського права, оскільки кінцеві користувачі цієї технології переважно використовують її без порушення авторських прав інших осіб.

Варто звернути увагу, що судова практика США виробила підходи щодо формування концепції непрямого порушення авторських прав. Треті особи, які своїми діями створюють можливість або сприяють вчиненню порушень іншими особами, можуть бути визнані порушниками авторських/суміжних прав. Цікаве дослідження цих питань провів К. Зеров [1].

У національному законодавстві такі підходи відсутні. Закон України «Про авторське право і суміжні права» закріплює зобов'язання постачальників послуг хостингу щодо забезпечення захисту авторського права і суміжних прав з використанням мережі Інтернет (ст. 57), а також встановлює відповідальність провайдерів послуг обміну контентом за порушення авторського права та/або суміжних прав (ст. 58). Хоча у зазначених нормах не йдеться про непрямі порушення авторського права. Радше можливо вести мову про запобігання вчиненню порушень у цифровому середовищі. Адже саме стрімкий розвиток цифрових технологій, з одного боку, створює широкі можливості як для творчості, так і для різних форм використання об'єктів авторського/суміжних прав, а з другого – такі ж широкі можливості для порушення прав на них.

Щодо налаштування комп'ютерної програми, застосунків, додатків до них, технологій, технічних пристроїв, які надають доступ до об'єктів авторського/суміжних прав без дозволу відповідних суб'єктів (у тому числі коли комп'ютерна програма, застосунки та додатки до неї, технології або технічні пристрої використовують сигнали інших Інтернет-ресурсів), то сам факт такого налаштування має розцінюватися як неправомірна дія. Оскільки таке налаштування відбувається з метою надання доступу до об'єктів авторського/суміжних прав без дозволу суб'єктів прав на них.

Даючи характеристику таким діям, як надання інструкцій щодо налаштування комп'ютерної програми, застосунків та додатків до неї, технологій, технічних пристроїв для отримання доступу до об'єктів авторського/суміжних прав без дозволу відповідних суб'єктів у будь-якій формі з метою отримання винагороди від надання таких інструкцій, варто зазначити наступне. Надання таких інструкцій відбувається з двоякою метою: 1) інструктуються особи, діями яких забезпечуватиметься несанкціонований доступ до охоронюваних об'єктів. Особа, що надає такі інструкції, свідомо для якої мети інструктує. Сама ж вона не налаштовуватиме пристрої, з допомогою яких можливо порушити права; 2) особа, що інструктує, отримує винагороду за свої дії.

Керуючись буквальною тлумаченням п. 3 ч. 3 ст. 53 Закону, якщо особа не отримує винагороди за надання відповідних інструкцій, то, відповідно, до неї не можна заявити вимогу про усунення загрози порушення права. З практичної позиції суб'єкт авторських/суміжних прав, щодо яких існує загроза їх порушення, якщо і зможе встановити факт надання відповідних інструкцій, то навряд чи зможе довести факт отримання винагороди особою, яка ці інструкції надавала. Видається, що умова про отримання винагороди за надання інструкцій не повинна мати правового значення. Сам факт надання відповідних інструкцій, що створює загрозу порушення права, безвідносно чи отримав інструктор винагороду, мав би слугувати підставою для заявлення вимоги про усунення загрози порушення.

Висновки. Створення загрози порушення особистих немайнових та майнових авторських/суміжних прав є підставою для їх захисту. Такий захист здійснюється у судовому порядку шляхом заявлення вимоги про усунення загрози порушення. Позивач має довести: 1) факт вчинення дій, визначених ч. 3 ст. 53 Закону «Про авторське право і суміжні права»; 2) мету вчинення таких дій; 3) причинний зв'язок між діями і реальністю загрози порушення відповідних прав. Вина особи, що вчинила відповідні дії, презюмується.

Список використаних джерел

1. Зеров К. Непрямі порушення авторського права: судова практика США. URL : https://protocol.ua/ua/nepriami_porushennya_avtorskogo_prava_sudova_praktika_ssha/
2. Порядок реєстрації у митному реєстрі об'єктів права інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону: затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 648 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09.06.2020. № 282). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1034-12#Text>
3. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
4. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
5. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав: постанова Пленуму Верховного суду України від 04.06.2010. № 5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10#Text>
6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
7. Sony Corp. v. Universal City Studios, 464 U.S. 417 (1984). URL : <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/464/417/case.html>

References

1. Zеров, K. *Nepriami porushennia avtors'koho prava: sudova praktyka SSHA*. Retrieved from https://protosol.ua/ua/nepriami_porushennia_avtorskogo_prava_sudova_praktika_ssha/
2. *Poriadok reiestratsii u mytnomu reiestri ob'iektiv prava intelektual'noi vlasnosti, iaki okhoroniaiut'sia vidpovidno do zakonu: zatverdzheno Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.05.2012 № 648 (u redaktsii nakazu Ministerstva finansiv Ukrainy vid 09.06.2020. № 282)*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/lavs/shov/z1034-12#Tekht>
3. *Pro avtors'ke pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 01.12.2022*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/lavs/shov/2811-20#Tekht>
4. *Pro avtors'ke pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 23.12.1993*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/lavs/shov/3792-12#Tekht>
5. *Pro zastosuvannia sudamy norm zakonodavstva u spravakh pro zakhyst avtors'koho prava i sumizhnykh prav: postanova Plenumu Verkhovnoho sudu Ukrainy vid 04.06.2010. № 5*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/lavs/shov/v0005700-10#Tekht>
6. *Tsyvil'nyj kodeks Ukrainy vid 16.01.2003*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/lavs/shov/435-15#Tekht>
7. *Sony Tsorp. v. Universal Tsity Studios, 464 U.S. 417 (1984)*. Retrieved from <https://supreme.-iustia.tsom/tsases/federal/us/464/417/tsase.html>

**PROTECTION OF COPYRIGHT/RELATED RIGHTS
IN CASE OF A THREAT OF THEIR INFRINGEMENT:
THEORETICAL AND APPLIED ISSUES**

Oleksandra Yavorska

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000,
e-mail: oleksandra.yavorska@lnu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-4092-7690*

With the entry into force of the new Law of Ukraine "On Copyright and Related Rights", the legal regulation of the protection of copyright/related rights has been significantly updated. The theoretical and applied problems of protection of copyright/related rights in the event of a threat of their violation are investigated. In the 1993 Law "On Copyright and Related Rights", committing actions that create a threat of infringement of copyright/related rights was also recognized as one of the types of their violation, without specifying such actions. Unlike the 1993 Law, the new Law defines actions that create a threat of violation of personal non-property and property copyright and related rights. These include, in particular: 1) distribution, importation into the customs territory of Ukraine of technical devices, equipment, which includes a computer program and provides access to the objects of copyright and/or objects of related rights without the permission of the relevant subjects of copyright rights or subjects of related rights (including when the computer program, applications and supplements to it, technologies or technical devices use signals of other Internet resources); 2) setting up a computer program, applications, supplements to them, technologies, technical devices that provide access to objects of copyright and/or objects of related rights without the permission of the relevant subjects of copyright or subjects of related rights such objects (including when a computer program, applications and supplements to it, technologies or technical devices use signals from other Internet resources); 3) provision of instructions on setting up a computer program, applications and supplements to it, technologies, technical devices to gain access to copyright objects and/or objects of related rights without the permission of the relevant copyright subjects or subjects related rights of such objects in any form for the purpose of receiving remuneration from the provision of such instructions.

The conditions of civil liability in the event of a threat of infringement of copyright/related rights are studied. The ground for civil liability is the offense as a legal entity. The conditions for civil liability are the following: illegality of the act; damage; causal connection between illegal acts and damage; fault. In the event of a threat of violation of the rights of their subject, no harm occurs. However, the requirement to remove the threat of infringement is inherently a way to protect copyright/related rights. It is worth rethinking traditional approaches to understanding the conditions of civil liability. This may arise and appropriate means of responsibility should be applied not only in the case of committing an offense as a fact of real reality, but also in the event of creating a threat of violation of the law. This is a feature of civil liability, a manifestation of its preventive function. On a practical level, there may be problems in proving a direct causal link between actions and a real threat to copyright/related rights.

Keywords: copyright; threat of infringement; civil liability.

*Стаття: надійшла до редакції 02.03.2023
прийнята до друку 16.05.2023*